

NEMZETI KERESKEDELMI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI HATÓSÁG

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

I. 1. Ülés címe

Meeting of the expert group for agricultural markets, in particular concerning aspects falling under the CMO Regulation – Horizontal questions and UTP Enforcement Network – hybrid meeting

A mezőgazdasági piacokkal foglalkozó szakértői csoport ülése, különös tekintettel a közös piacszerkezéssről szóló rendelet hatálya alá tartozó szempontokra – Horizontális kérdések és az UTP-végrehajtási hálózat – hybrid formátum

2. Résztevők neve, beosztása, elérhetőségei

	főosztályvezető, NKFH	Főosztály

3. Ülést levezető elnök neve, tagállama

	osztályvezető, DG-Agri
	DG-Agri

4. Időpont: 2026. 03. 12.

5. Helyszín: Brüsszel, Berlaymont, Rue de la Loi 200

II. Kapják

III. Vezetői összefoglaló

A Bizottság 2025. december 1-én tette közzé a tisztességtelen piaci gyakorlatokról szóló 2019/633 irányelv (a továbbiakban: irányelv) értékeléséről szóló jelentését. Az irányelv 12. cikk (1) bekezdése szerint „a Bizottság 2025. november 1-ig elvégzi ezen irányelv első értékelését, és ezen értékelés főbb megállapításairól jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. A jelentésben adott esetben megfelelő jogalkotási javaslatokat kell csatolni.”

A felülvizsgálati eljárás részeként a Bizottság 2025. decemberében nyilvános konzultációt indított, amely 2026. február 28-án zárult. A konzultációra 158 válasz érkezett, többségében szakmai szervezetektől (61 db válasz) és gazdálkodó szervezetektől (60 db).

A Bizottság megállapította, hogy a tagállamok eltérő intézményi keretek között hajtják végre az irányelvet: a tagállamok 56 %-ában a tagállami versenyhivatal, 22 %-ában pedig az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság az eljáró szerv. A tagállami hatóságok eltérő erőforrásokkal,

eljárási jogosultsággal, és szankciórendszerekkel rendelkeznek, amely eltérő szintű visszatartó erőt és hatékonyságot eredményez.

Az ülésen a végrehajtási hatáskörök megerősítéséhez kapcsolódóan Németország és Lengyelország javasolta, hogy a kötelezettségvállalás (magyar jogban ismert jogintézmény) kerüljön felvételre az irányelv lehetséges szankciói közé, felvetették továbbá a jóvátétel intézményének bevezetését is, amellyel a jogsértően eljáró vevő a sérelmet szenvedett beszállító kárát téríthetné meg. Ausztria (Fairness Büro) a megelőző **mediációs** eljárás lehetőségét hangsúlyozta.

Magyar részről úgy láttuk, hogy a végrehajtási eljárások jelentősen egyszerűsíthetők és megerősíthetők, ha a tagállamok élnek az irányelv 9. cikke által biztosított szigorúbb szabályozás lehetőségével, és – Magyarországhoz hasonlóan – nem, vagy csak szűke körben alkalmazzák az árbevételi küszöbököt, egységes fizetési határidőt alkalmaznak (tehát nem tesznek különbséget a romlandó és nem romlandó élelmiszerek között a fizetési határidők tekintetében), továbbá egységes fekete listát alkalmaznak. Az irányelv az EU szintű keretrendszert biztosítja, amely keretében a tagállamok ambiciózusabb megközelítéseket alkalmazhatnak – természetesen közös piac szabályaival összeegyeztethető módon. Álláspontunk szerint az irányelv megfelelő keretrendszert biztosít, azonban sok múlik a nemzeti törvényhozáson és a jogalkalmazáson.

A félelemfaktor elleni fellépés kapcsán Ciprus, Csehország, Franciaország, Olaszország, Portugália, Spanyolország a hivatalból indított eljárások fontossága mellett érvelt.

Magyar részről elmondtuk, hogy a panasztételi mechanizmusok Magyarországon egyszerűek, a panaszok bármilyen formában megtehetőek, nincs semmilyen formális előírás e tekintetben. A félelemfaktor leküzdésének hatékony módja lehet a minél több ex-officio ellenőrzés indítása. Jelentős segítséget lehet még az ágazati érdekképviseleti szervezetekkel történő kapcsolattartás, amely keretében a hatóság tudomást szerezhet az egyes ágazatokban előforduló tisztességtelen gyakorlatokról.

Az irányelv hatályának felülvizsgálatakor az árbevételi küszöbök emelése mellett érvelt Lengyelország, Portugália, Franciaország, Németország, Csehország, Hollandia, Svédország.

Spanyolország és Olaszország felvetette az árbevételi küszöbök eltörlésének lehetőségét.

Belgium felvetette a kétirányú védelem (ne csak a beszállítók, hanem a kisebb gazdasági súlyú vevők is élvezzenek védelmet) lehetőségét, amelyhez Portugália is csatlakozott. Finnország szerint a kétirányú védelem nem járható út, figyelemmel kellene lenni az irányelv eredeti céljára (beszállítók védelme).

Magyar részről úgy láttuk, hogy az árbevételi küszöbök terén szükséges lenne módosítani az irányelvet. Javasoltuk a 350 millió EUR felső értékhatar emelését, mert az irányelv hatályba lépése óta bekövetkezett infláció miatt a 350 millió EUR már nem tekinthető magasnak. Könnyen előállhat olyan helyzet, hogy egy ekkora árbevétellel rendelkező beszállító is védelemre szorul, például a nemzetközi kereskedelmi szövetségekkel szemben.

Az önköltségi/előállítási költség alatti értékesítés tilalmával kapcsolatban számos tagállam kétségeket fogalmazott meg. A tagállamok egy része nem döntött a kérdésben, Hollandia, Svédország, Dánia, Finnország elutasítja az önköltségi ár alatti értékesítés tilalmának beemelését az irányelvbe.

A vitához hozzászóló tagállamok egy része (Franciaország, Portugália, Belgium, Csehország) támogatta egy generálklauszula (jóhiszeműség és tisztesség elvébe ütköző jogsértések általános szankcionálása) beemelését az irányelvbe.

Ausztria és Lengyelország jelezte, hogy – Magyarországhoz hasonlóan - támogatja az irányelv 3. § (2) bekezdés b) pontjában szereplő raktározásért, listázásért és a termékek forgalmazásáért felszámított díj átemelését a fekete listába. Lengyelország hozzátette, hogy véleményük szerint az irányelv 3. § (2) bekezdés f) pontjában szereplő díjak is fekete listának tekinthetők.

Csehország kiemelte a területileg korlátozott beszerzési szerződések, valamint a saját márkás termékek problémáját. Románia, Finnország, Lengyelország is jelezték a saját márkás termékekkel szembeni aggályokat, Finnország és Portugália felhívta a figyelmet arra, hogy a beszállítók az ilyen szerződésekkel kötelezve vannak az üzleti titkaik megosztására.

Magyar részről javasoltuk a tiltott kereskedelmi gyakorlatok listáját oly módon felülvizsgálni, hogy egyes szürke listás gyakorlatok kerüljenek át a fekete listába. Ilyennek tartjuk az irányelv 3. cikk (2) bekezdés a) pontjában szereplő megfelelő kompenzáció nélküli visszáru tilalmát, továbbá az irányelv 3. cikk (2) bekezdés b) pontjában felsorolt egyes díjakat (raktározás, listázás, illetve forgalmazásért felszámított díj).

A magyar álláspont a fenti díjakkal kapcsolatban az, hogy ezek felszámítása önmagában tisztességtelen, tekintettel arra, hogy a beszállító olyasmért fizet, amely a kereskedő tevékenységének része, tehát e díjakért cserébe a kereskedő nem nyújtana többletszolgáltatást a beszállítónak. E díjak nem tekinthetők tisztességesnek amiatt, mert a felek szerződésbe foglalták azokat (szürke listás gyakorlat esetén írásbafoglalás mellett megengedettek), a tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy az erőfölényben lévő kereskedők rákényszerítik ezeket a beszállítóikra a szerződésekben.

Tekintettel arra, hogy a költségek áthárításának egyéb módjai is léteznek, indokolt lehet – generálklauzula jelleggel – olyan tiltott gyakorlatok felvétele a „fekete listába”, amelyek kifejezetten megtiltják a kizárólag a vevő érdekeit szolgáló költségek áthárítását. Ez esetben a tagállami hatóságoknak lehetőségük lenne eseti alapon megítélni, hogy mely költségek szolgálják kizárólag a vevő érdekeit.

Úgy látjuk, hogy számos tagállam nem élt a 9. cikk szerinti szigorúbb szabályozás lehetőségével, amely miatt sérül az irányelv egységes harmonizációja, ezért javasolt lehet a fekete lista erősítése.

Magyar részről a fentiekén túl támogattuk az irányelv Bizottság által javasolt módosításait („pay on scan”, önköltségi ár alatti értékesítés tilalma).

IV. Részletes napirend:

1. Megnyitó
2. A végrehajtás fokozása és a beszállító „félelemfaktor” kezelése
 - a) A végrehajtási eljárások egyszerűsítése és a végrehajtási hatáskörök megerősítése
 - b) A panasztételi mechanizmusok megerősítése és a „félelemfaktor” kezelése
3. Egy harmonizáltabb érdemi tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó keretrendszer felé
 - a) A védelem terjedelmének felülvizsgálata
 - b) A tiltott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok listájának és a harmonizáció mértékének felülvizsgálata

4. Záró gondolatok és a következő lépések

V. Részletes összefoglaló

1. Megnyitó

2. A végrehajtás fokozása és a beszállítói „félelemfaktor” kezelése

A napirend és a technikai részletek ismertetését követően COM részéről Fabien Santini (DG-Agri) elmondta, hogy az irányelv felülvizsgálati eljárásának keretében 2025. december 1-jén megosztották a tagállamokkal az értékelő jelentést, amelyet követően 2026. február 28-ig tartó nyilvános konzultáció kezdődött, amelynek keretében a teljes ellátási láncból (termelők, gyártók, kereskedők) érkeztek észrevételek. A folyamat részeként rendszeresen találkoznak a piaci szereplőkkel. Az összegyűjtött tapasztalatokat a módosítási javaslatához készített hatástanulmányban fogják bemutatni.

A konzultáció részleteit ismertetve Henriette-Jany Roskowa (DG-Agri) elmondta, hogy 158 válasz érkezett a Bizottsághoz. A válaszok közel 40 %-a (61 db) szakmai-üzleti érdekképviselői szervezettől, további 40 %-a (60 db) pedig gazdálkodó szervezetektől (termelő, feldolgozó, nagy- és kiskereskedő vállalkozás) érkezett. A további válaszok megoszlának az NGO-k (6 %, 10 db), hatóságok (6 %, 9 db) és az egyéb szereplők (magánszemélyek, fogyasztóvédelmi szervezetek, szakszervezetek) között.

A konzultációban részt vevők válasza alapján leginkább a feldolgozók rendelkeznek tapasztalatokkal a tisztességtelen piaci gyakorlatokról (37 %), amelyeket a termelők és a szövetkezeteik (27 %), amelyeket a kereskedők és a kereskedelmi szövetségek követnek (26 %).

A felülvizsgálati eljárás során leszűrhető tapasztalatok alapján megállapítható COM szerint, hogy a tagállamok eltérő intézményi keretek között hajtják végre az irányelvet: a tagállamok 56 %-ában a tagállami versenyhatóság, 22 %-ában pedig az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóságok a kijelölt hatóságok. A tagállami hatóságok eltérő erőforrásokkal, eljárási jogosultsággal, és szankciórendszerekkel rendelkeznek, amely eltérő szintű visszatartó erőt és hatékonyságot eredményez.

A szereplők eltérő eljárási megközelítésekről és gyakorlatokról számoltak be. Lehetséges megoldásként a válaszadók 58 %-a szerint egyértelműbb iránymutatások, definíciók és panaszkezelési eljárások lennének szükségesek, 57 % szerint erősebb védelem kellene a megtorló intézkedésekkel szemben, 48 % szerint pedig a panaszok anonimitásának védelme jelentene megoldást. A válaszadók 33 %-a szükségesnek tartja az egységesebb végrehajtást a tagállamok között, 30 % szerint az ismertség szintjét lenne szükséges növelni figyelemfelhívó kampányokkal. A résztvevők kiemelték még a korai vitarendezési megoldások (útmutatók, mediációs eszközök) rendelkezésre állásának fontosságát (16 %), egységes panaszkezelési minták bevezetését (15 %).

a) A végrehajtási eljárások egyszerűsítése és a végrehajtási hatáskörök megerősítése

PL, DE felvetette, hogy megfontolandó lenne az irányelvbe felvenni a **kötelezettségvállalás intézményét**. BE jelezte, hogy ismerik az intézményt, hatásosnak tartják, a vállalt kötelezettségek be nem tartása magasabb bírságot.

CY hozzászólásában elmondta, hogy lehetséges köztes intézkedésként közigazgatási bíróságot alkalmazni, hogy a folyamatban lévő tisztességtelen gyakorlatnak véget vessenek.

DK és IR a beszállítói tudatosság növelésében látják a megoldást.

AT elmondta, hogy álláspontjuk szerint növeli a hatékonyságot, ha a különböző jogsértéseket elkülönített ügyekben ítélik meg. A „Fairness Büro” tevékenységével kapcsolatban elmondta, hogy jelentősen megnőtt az általuk mediáció keretében elintézt ügyek száma, amellyel tehermentesítik az eljáró versenyhatóságot.

ES hozzászólásában jelezte, hogy a tagállamok közötti harmonizáció nem valósult meg, felhívta a figyelmet az ex-officio ügyek fontosságára, az esetükben az ügyek 95 %-a hivatalból indul.

IT kérte COM-ot, hogy az egységes jogalkalmazás érdekében adjanak ki útmutatót a bírságkiszabás szempontjairól. Egyben jelezte, hogy esetükben lehetséges a figyelmeztetés alkalmazása is szankcióként.

RO hozzászólásában jelezte, hogy a kötelezettségvállalás intézménye hiányzik a román jogból, helyette megelőző mediációt alkalmaznak.

CZ is a hivatalból indított ügyek fontosságára hívta fel a figyelmet. Esetükben az ügyek 80 %-a hivatalból indul, fontos a hatékony bírságkiszabás is (a vevő árbevételének 10 %-a lehet). A legmagasabb kiszabott bírság 300.000 EUR volt.

DE és PL felvetették a jóvátétel intézményének lehetőségét, amely keretében a kárt okozó vevő köteles lenne megtéríteni az általa a beszállítónak okozott kárt. DE irányadó jogában 2024 óta van lehetőség az alkalmazására, nagyon hatékonnak tartják.

COM válaszában jelezte, hogy nyitottak a kötelezettségvállalás vagy egyéb köztes döntések (settlement decision) beemelésére az irányelvbe, továbbá IT felvetésére megvizsgálják az egységes bírságkiszabást elősegítő útmutató elkészítését is.

Magyar részről úgy láttuk, hogy a végrehajtási eljárások jelentősen egyszerűsíthetők és megerősíthetők, ha a tagállamok élnek az irányelv 9. cikke által biztosított szigorúbb szabályozás lehetőségével, és – Magyarországhoz hasonlóan – nem, vagy csak szűk körben alkalmazzák az árbevételi küszöböt, egységes fizetési határidőt alkalmaznak (tehát nem tesznek különbséget a romlandó és nem romlandó élelmiszerek között a fizetési határidők tekintetében), továbbá egységes fekete listát alkalmaznak. Az irányelv az EU szintű keretrendszert biztosítja, amely keretben a tagállamok ambiciózusabb megközelítéseket alkalmazhatnak – természetesen közös piac szabályaival összeegyeztethető módon. Álláspontunk szerint az irányelv megfelelő keretrendszert biztosít, azonban sok múlik a nemzeti törvényhozáson és a jogalkalmazáson.

b) A panasztételi mechanizmusok megerősítése és a „félelemfaktor” kezelése

COM a napirendi pont bevezetőjeként elmondta, hogy az értékelő jelentés tanulsága szerint a megtorlástól való félelem jelenti a fő akadályát a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok feltárásának, különösen azokban a szektorokban, ahol jelentős a vevői koncentráció és vevőktől való függés. A tisztességtelen piaci gyakorlatok estében nagyfokú a látencia, a sérelmet szenvedett vevők nem fordulnak a hatósághoz a megtorlástól való félelem miatt. A nyilvános konzultáció eredményei szerint a leggyakrabban tapasztalt tisztességtelen piaci gyakorlat az egyoldalú szerződésmódosítás tilalma (a válaszok több mint 75 %-a szerint), a megtorlástól való félelem (65

%), a forgalmazásért fizetendő díj, a raktározásért és a belistázásért fizetendő díj (60 %- 60 %), valamint a gyorsan romló termékek esetében tapasztalt fizetési késedelmek (55 %).

A konzultáció tanulsága szerint a válaszadók 25 %-a megpróbálja rendezni a vitát a vevővel, 23 %-a inkább nem jelzi a problémát és nem cselekszik, és csupán 5,7 % nyújt be panaszt a tagállami hatóságnál. (Megjegyzendő, hogy a konzultációban résztvevők 53,8 %-a nem válaszolt).

COM tájékoztatása szerint a helyzet megoldására az alábbiak jelenthetnek megoldást:

- A szakmai szervezetek, érdekképviselők eljárási (panasztételi) szerepének erősítése;
- A tiltott gyakorlatok listáján és a bizonyítási teher keretein belül a félelem vagy a megtorlás kezelése;
- A jóval aktívabb a végrehajtás és az ex-officio eljárások erősítése a tagállami hatóságok részéről.

A tagállamok közül FR, PT, AT, IT, ES, CY kiemelte az **ex-officio eljárások jelentőségét**, álláspontjuk szerint részben megoldást jelenthet a problémára.

PT kiemelte, hogy a tagállami gyakorlatok között nagy az eltérés, tekintettel arra, hogy 2024-ben az összes hivatalból indított ügy több mint 80 %-a Spanyolországban keletkezett.

Szakmai szervezetek szerepének erősítését FR, PL, DK hangsúlyozta.

PL kiemelte, hogy a bírósági eljárások során a panaszos kiléte felderítésre kerülhet, amely miatt fontos lenne erősíteni az ágazati szervezetek peres képviseleti szerepét.

PT, NL, IT, LV, CZ, felhívta a figyelmet a **tájékoztató kampányok** fontosságára, mint a **beszállítói tudatosság** növelésének fontos eszközére.

PL kiemelte, hogy a különböző felmérések, ágazati vizsgálatok során történő adatgyűjtésnek is kiemelkedő jelentősége van.

FI elmondta, hogy tervben van a finn UTP törvény módosítása, amely alapján egy szerződés felmondása esetén vélelmezni lehet a megtorló intézkedést, egyben a bizonyítási teher is megfordul, tehát ilyen esetekben a vevőnek kell bizonyítani, hogy nem történt visszaélés.

NL, IT, DK, CY, BE, LV, AT, PL, SE **hangsúlyozta az üzleti titkok megőrzésének fontosságát**.

CY elmondta, hogy egy bizalmasságot biztosító bejelentőformulát rendszeresítettek a honlapjukon, a panaszos kilétét csak akkor hozzák nyilvánosságra, ha feltétlenül szükséges az eljárásban.

BE elmondta, hogy kijelöltek egy személyt a hatóságnál, aki a kapcsolattartásért, a médiamegjelenésért, a bejövő UTP vonatkozású emailek kezeléséért felelős, és akit a panaszosok is közvetlenül felkereshetnek, ha kérdésük van a panasztétellel kapcsolatban.

LV elmondta, hogy több anonim válaszadást biztosító felmérést indítottak.

AT felhívta a figyelmet a „whistleblower” védelmének intézményére, amely keretében Amerikában egy ügyvéden keresztül lehet megtenni a panaszokat.

RO megjegyezte, hogy az irányelv hatálybalépése óta nem érkezett panasz, véleményük szerint ennek oka a megtorlástól való félelem.

DE megjegyezte, hogy a panaszos névtelensége álláspontjuk szerint nem értelmezhető, a bírósági eljárásban fel kell tárni a bejelentő kilétét. CZ ezzel kapcsolatban elmondta, hogy az ellenkező oldal védekezésének biztosítása során sérül a bejelentő anonimitása.

ES, PL megjegyezte, hogy a bejelentő védelmének hatékony módját jelenti, ha egy ellenőrzés kertében a panaszos mellett további beszállítók is hozzáadásra kerülnek a kiválasztott beszállító körhöz, így lehetséges elfedni a bejelentő kilétét.

Magyar részről elmondtuk, hogy a panasztételi mechanizmusok Magyarországon egyszerűek, a panaszok bármilyen formában megtehetőek, nincs semmilyen formális előírás e tekintetben. A félelemtényező leküzdésének hatékony módja lehet a minél több ex-officio ellenőrzés indítása. Jelentős segítséget lehet még az ágazati érdekképviseleti szervezetekkel történő kapcsolattartás, amely keretében a hatóság tudomást szerezhet az egyes ágazatokban előforduló tisztességtelen gyakorlatokról.

3. Egy harmonizáltabb érdemi tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokra vonatkozó keretrendszer felé

a) A védelem terjedelmének felülvizsgálata

COM a napirendhez kapcsolódó bevezetőjében elmondta, hogy a felülvizsgálati eljárás során számos lehetséges irányt azonosítottak, többek között felmerült **egyres árbevételi küszöbök eltávolítása, vagy továbbiak hozzáadása**, amely növelhetné a hatékonyságot az összes beszállító lefedésével, ugyanakkor az érdekelt felek a lehetséges pozitív és negatív következményekről is beszámoltak. Egyes szereplők a szélesebb hatály mellett érvelnek annak érdekében, hogy a lefelé gyűrűző tisztességtelen piaci magatartások kezelhetők legyenek a teljes láncban.

Néhány résztvevő a kétirányú védelem mellett érvelt, annak érdekében, hogy kisebb vevők is védelmet élvezzenek a nagyobb beszállítókkal szemben.

COM szerint a tagállamok közötti eltérő megközelítés az irányelv következtlen végrehajtásához vezet.

COM elmondta, hogy a konzultáció keretében válaszolók 52 %-a szerint a jelenlegi árbevételi küszöbök túl szűken értelmezettek, és kizárják a sérülékeny beszállítókat. A válaszadók 21 %-a szerint a küszöbök túl tág kört fednek le, ezzel olyan szereplők is bekerülnek, amelyek nem szorulnak védelemre, 12 % szerint megfelelőek, 15% nem tudja megítélni.

A nyilvános konzultációban részt vevők 47 %-a szerint a 350 millió EUR felső értékhatárt meg kellene emelni, 25 %-a szerint csökkenteni, 9 % szerint változatlanul kellene hagyni, 18 %-a nem tudja választ adni.

A válaszadók 40 %-a szerint a szövetkezetek, szakmai szervezetek számára nem jelentene előnyt az irányelv átalakított védelme, 38 %-a szerint ugyanakkor előnyük származna belőle.

Árbevételi küszöbök emelése mellett érvelt: PL, PT, FR, DE, CZ, NL, SE.

Az árbevételi küszöbök eltörlésének lehetőségét vetette fel: ES, IT.

DE kiemelte, hogy esetükben a 350 millió EUR értékhatár miatt az egyik nagyobb tejfeldolgozó vállalkozás kiesik a védett körből. Elmondta, hogy az árbevételi adatokat nem minden esetben egyszerű megállapítani. Javasolta továbbá a fizetési határidők egységesítését.

BE nem vette át az árbevételi küszöböket, csak egy 50 millió EUR minimális küszöböt alkalmaznak. Megjegyezte, hogy az árbevételi adatok nem minden szereplő (pl. egyéni vállalkozók) esetében nyilvánosak, az adatok beszerzése időigényes és növeli az adminisztrációs terhet. Felvetette a **kétirányú védelem lehetőségét**, amelyhez PT is csatlakozott.

FI szerint a kétirányú védelem nem járható út, figyelemmel kellene lenni az irányelv eredeti céljára (beszállítók védelme).

CZ elmondta, hogy a védelemből kiesett beszállítókkal szemben tulajdonképpen minden magatartás megengedett, ezért a vevők előbb-utóbb preferálják ezeket a szállítókat.

Magyar részről úgy elmondtuk, hogy az árbevételi küszöbök terén szükséges lenne módosítani az irányelvet. Javasoljuk a 350 millió EUR felső értékhatár emelését, mert az irányelv hatályba lépése óta bekövetkezett infláció miatt a 350 millió EUR már nem tekinthető magasnak. Könnyen előállhat olyan helyzet, hogy egy ekkora árbevétellel rendelkező beszállító is védelemre szorul, például a nemzetközi kereskedelmi szövetségekkel szemben.

b) A tiltott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok listájának és a harmonizáció mértékének felülvizsgálata

COM tájékoztatása szerint a felülvizsgálati eljárás során a piaci szereplők által megfogalmazottak alapján az irányok határozhatók meg:

- Általános klauzula („jóhiszeműség és tisztességesség”) beemelése az irányelvbe, amely alapján lehetséges lenne valamennyi tisztességtelen gyakorlattal szembeni fellépés abban az esetben is, ha az adott magatartás nincs pontosan definiálva;
- A „szürke listás” gyakorlatok átemelése a „fekete listába”;
- Az önköltségi/előállítási ár alatti értékesítés tilalmának beemelése;
- Egyes újonnan megjelenő tisztességtelen gyakorlatok szabályozása.

COM elmondta továbbá, hogy a konzultációban részt vevő szereplők 54 %-a tapasztalt esetileg vagy rendszeresen nehézséget a tagállamok közötti eltérő harmonizációból eredően, a válaszadók 12 %-a ritkán vagy egyáltalán nem tapasztalt nehézséget. További 34 %-uk nem tud ilyenről.

A konzultációban részt vevő válaszadók 37 %-a nem tudja megítélni, hogy fontos lenne-e biztosítékokat beépíteni az irányelvbe az önköltségi/előállítási ár alatti értékesítés megakadályozása érdekében, 33 % szerint szükséges lenne ilyen tilalom, 30 % szerint pedig nincs rá szükség.

Az önköltségi/előállítási költség alatti értékesítés tilalmával kapcsolatban IR, FR, DE, LV, CZ, RO, AT kétségeket fogalmazott meg.

Nem támogatja az önköltségi ár alatti értékesítés tilalmának beemelését NL, SE, DK, FI. NL megjegyezte, hogy az árképzésbe történő ilyen mértékű beavatkozáskor a fogyasztók érdekeire is figyelemmel kell lenni, SE, DK, FI pedig egyetértettek abban, hogy a tilalom az árszabályozás egy formája, amelyet elvetnek.

PT, BE, IT, ES, PL alapvetően támogatta az önköltségi ár alatti értékesítés tilalmát. BE jelezte, hogy – szürke listás UTP-ként – a saját nemzeti jogában is beemelésre került.

A generálklauzula beemelését alapvetően támogatja FR, PT, BE, CZ, SE.

FR jelezte, hogy a jogrendje alapján lehetséges a jóhiszeműség és tisztesség elvére hivatkozva dönteni.

Még nem döntött a kérdésben DE, LV, DK, ES, AT.

ES elmondta, hogy nincs ilyen irányú gyakorlatuk, nem ismerik a generálklauzulákat.

Az egyes szürke listás UTP-k fekete listába történő beemelésével kapcsolatban FR elmondta, hogy nem támogatható, hogy az összes jelenleg szürke listás UTP átkerüljön a fekete listába, ugyanis léteznek olyan gyakorlatok, amelyek mindkét fél számára előnyösek lehetnek. Javasolta ugyanakkor, hogy egyes logisztikához kapcsolódó szerződéses díjak (túlzott mértékű kötbérek) kerüljenek be a tiltott körbe.

AT és PL jelezte, hogy – Magyarországhoz hasonlóan – támogatja az irányelv 3. § (2) bekezdés b) pontjában szereplő raktározásért, listázásért és a termékek forgalmazásáért felszámított díj áttemelését a fekete listába. PL hozzátette, hogy véleményük szerint az irányelv 3. § (2) bekezdés f) pontjában szereplő díjak is fekete listásnak tekinthetők.

CZ kiemelte a területileg korlátozott beszerzési szerződések, valamint a saját márkás termékek problémáját. RO, FI, PL jelezték a saját márkás termékekkel szembeni aggályokat, FI és PL felhívta a figyelmet arra, hogy a beszállítók az ilyen szerződésekkel kötelezve vannak az üzleti titkaik megosztására.

PL kiemelte a beszerzési szövetségekkel kapcsolatos problémákat, amelyek alapján a beszerzési szövetség nem a szerződés részese, a képviselt fél nevében és helyett tárgyal, vagy nyújt szolgáltatásokat, így nem vonatkoztathatók rá az előírások.

SE és DK jelezte, hogy nem szeretne új gyakorlatokat, elegendő a jelenlegi szabályozás.

Magyar részről javasoltuk a tiltott kereskedelmi gyakorlatok listáját oly módon felülvizsgálni, hogy egyes szürke listás gyakorlatok kerüljenek át a fekete listába. Ilyennek tartjuk az irányelv 3. cikke (2) bekezdés a) pontjában szereplő megfelelő kompenzáció nélküli visszáru tilalmát, továbbá az irányelv 3. cikke (2) bekezdés b) pontjában felsorolt egyes díjakat (raktározás, listázás, illetve forgalmazásáért felszámított díj).

A magyar álláspont a fenti díjakkal kapcsolatban az, hogy ezek felszámítása önmagában tisztességtelen, tekintettel arra, hogy a beszállító obyasmíért fizet, amely a kereskedő tevékenységének része, tehát e díjakért cserébe a kereskedők nem nyújtanak többlétszolgáltatást a beszállítónak. E díjak nem tekinthetők tisztességesnek amiatt, mert a felek szerződésbe foglalták azokat (szürke listás gyakorlat esetén írásbafoglalás mellett megengedettek), a tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy az erőfölényben lévő kereskedők rákényszerítik ezeket a beszállítóikra a szerződésekben.

Tekintettel arra, hogy a költségek áthárításának egyéb módjai is léteznek, indokolt lehet – generálklauzula jelleggel – olyan tiltott gyakorlatok felvétele a „fekete listába”, amelyek kifejezetten megtiltják a kizárólag a vevő érdekeit

szolgáltatók költségeinek áthárítását. Ez esetben a tagállami hatóságoknak lehetőségük lenne eseti alapon megítélni, hogy mely költségek szolgálgják kizárólag a vevő érdekeit.

Úgy látjuk, hogy számos tagállam nem élt a 9. cikk szerinti szigorúbb szabályozás lehetőségével, amely miatt sérül az irányelv egységes harmonizációja, ezért javasolt lehet a fekete lista erősítése.

Magyar részről támogatjuk továbbá az irányelv Bizottság által javasolt módosításait („pay on scan”, önköltségi ár alatti értékesítés tilalma).

4. Záró gondolatok és a következő lépések

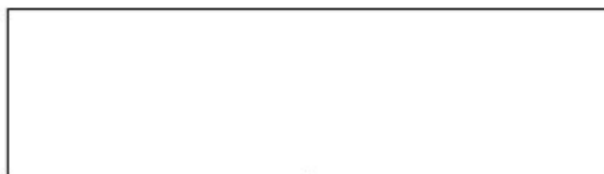
Zárásként COM elmondta, hogy a 2026. március 16-ával kezdődő héten ismételten egyeztetnek a piaci szereplők képviselőivel. A konzultáció eredményei megjelennek majd a szerződött partner (Areté) által készített hatástanulmányban.

Budapest, 2026. 03. 16.

Tisztelettel:

A szakmai beszámolót elfogadom:

A szakmai beszámolót jóváhagyom:

